

10.

TILL ÅHÖRANDE AV DEN OFFENTLIGA FÖRELÄSNING

VARMED

PROFESSORN I MUSIKVETENSKAP OCH FOLKDIKTSFORSKNING

FILOSOFIEDOKTORN

OTTO EMANUEL ANDERSSON

DEN 27 NOVEMBER 1926 KL. 6 E. M.

TILLTRÄDER SITT ÄMBETE

INBJUDAS

VETENSKAPENS GYNNARE, IDKARE OCH VÄNNER

VÖRDSAMT

AV

HUMANISTISKA FAKULTETENS VID ÅBO AKADEMI DEKANUS

PER OLOF VON TÖRNE

HELSINGFORS 1926

A.-B. F. TILGMANN'S TRYCKERI

I SKRIVELSE till Stiftelsens för Åbo Akademi styrelse av den 13 februari 1926 meddelade kommerserådet Robert Mattson, att han till Stiftelsen önskade överlämna ett belopp av 1,200,000 finska mark, »vilka medel skola användas för upprätthållande av en professur i Musikens historia och folkdiktning vid Åbo Akademi». För att snarast möjligt få den nya lärostolen inrättad och besatt skredo de akademiska myndigheterna till skyndsam behandling av saken. Vid sammanträde den 15 mars beslöt Akademiens Humanistiska fakultet ingå till Stiftelsens delegation med förslag att en professur i *Musikvetenskap och folkdiktsforskning* måtte vid Akademien inrättas samt att, därest donator därtill gäve sitt bifall, den måtte bära kommerserådet Mattsons namn. På en i denna riktning framställd förfrågan ingick från donator gynnsamt svar. Då det emellertid syntes önskvärt, att den tillämnade professuren redan före det följande läsårets begynnelse kunde besättas, beslöt fakulteten ytterligare att hos docenten i Nordisk musikforskning vid Helsingfors Universitet filosofiedoktorn Otto Emanuel Andersson förfråga sig huruvida han vore villig emottaga kallelse till den föreslagna professuren, ävensom att, ifall jakande svar från honom inginge, vända sig till e. o. professorn Ilmari Henrik Reinhold Krohn vid Helsingfors Universitet och docenten Carl Wilhelm von Sydow vid Lunds Universitet med anhållan om utlåtande om docenten Anderssons kompetens för den ifrågasatta professuren. Sedan jakande svar från docenten Andersson

ingått, samt utlåtanden från de bägge sakkunnige, vilka vardera beredvilligt åtagit sig sitt uppdrag, inkommit, förordande den tillärnade kallelsen, kunde fakulteten den 20 maj återupptaga saken till behandling och avfatta hemställan om docenten Anderssons kallande till förste innehavare av Robert Mattsons professur i Musikvetenskap och folkdiktsforskning, under förutsättning att denna lärostol genom Delegationens beslut komme till stånd.

Den 22 maj beslöt konsistorium omfatta Humanistiska fakultetens hemställan om besättande av Robert Mattsons professur i Musikvetenskap och folkdiktsforskning under förutsättning, att professuren i enlighet med konsistoriets tidigare gjorda hemställan bleve inrättad. Vid möte den 31 maj fattade Delegationen beslut om professurens inrättande, räknat från den 1 juli samma år, varpå Kansler den 6 juni utnämnde docenten Andersson till innehavare av Robert Mattsons professur i Musikvetenskap och folkdiktsforskning från den 1 juli 1926. Instruktionen för lärostolen ger vid handen, att dess innehavare vid sin undervisning har att behandla musikens teori och historia samt de musikaliska och litterära folkminnena.

Professor Andersson tillträder sitt ämbete med en föreläsning »*Om musik-hörandet*», vilken äger rum lördagen den 27 november 1926 kl. 6 e.m. i f. akademi-husets solennitetssal.

Åbo i november 1926.

PER OLOF VON TÖRNE.

Om sin levnad och tidigare verksamhet har professor Andersson lämnat följande uppgifter:

Född den 27 april 1879 i Vårdö, Åland. Föräldrar: bonden och häradsdomaren Anders Otto Andersson och Lovisa Viktoria Mattsson. Genomgått Ålands folkhögskola och Åbo klockare-orgelnistskola. Studerat vid Helsingfors musikinstitut (numera konservatorium) 1901—1905 musikens teori och historia, komposition, violin- och pianospel, solosång, tonträffning och musikediktat. Filosofiekandidatexamen vid Helsingfors universitet (med dispens från studentexamen) den 14 maj 1915 med vitsordet laudatur i musikens teori och historia, laudatur i finsk och jämförande folkdiktsforskning, laudatur i estetik och nyare litteratur, approbatur i finsk och skandinavisk historia. Filosofielicentiatexamen den 26 maj 1923 med vitsordet laudatur i musikvetenskap, cum laude approbatur i finsk och jämförande folkdiktsforskning, approbatur i estetik och nyare litteratur. Promoverad till filosofiedoktor den 31 maj 1923. Utnämnd till docent i Nordisk musikforskning vid Helsingfors universitet den 25 februari 1925.

År 1905—1907 lärare vid Helsingfors musikinstitut i tonträffning, musikediktat, musikhistoria, teori och violinspel. År 1905—1906 sånglärare vid Läroverket för gossar och flickor.

Har på uppdrag av Svenska litteratursällskapet i Finland genomrest svenska Österbotten och Åland, stora delar av Åboland och Nyland samt Ormsö, Nuckö, Wichterpal och Rågöarna i Estland för upptecknande av folkmelodier och annat folkloristiskt material och insänt till sällskapet 7 samlingar uppteckningar, däribland 1,800 melodier. Dessutom upptecknat för egna samlingar omkr. 800 melodier. Stiftat föreningen Brage och i egenskap av ordförande lett föreningens verksamhet 1906—1926. Under samma tid förste ledare för föreningens blandade kör; med föreningen givit talrika konserter i Helsingfors och andra finländska städer och företagit fyra resor till Sverige, en utsträckt till Köpenhamn, under vilka konserter och uppvisningar ägt rum. Huvudledare vid flere lokala sång- och musikfester, samt vid de allmänna sångfesterna i Helsingfors 1920 och i Åbo 1926. Ordnat och uppställt Universitetsbibliotekets i Helsingfors musiksamling. Sekreterare i Helsingfors lokalavdelning av Internationale Musikgesellschaft, senare Musikvetenskapliga sällskapet. Medlem av Svenska litteratursällskapets folkloristiska kommission och redaktör för den del av verket »Finlands svenska folkdiktning», som omfattar folkvisorna.

Varit en av redaktörerna för Finsk musikrevy och Tidning för musik. Grundlagt Brages årsskrift och redigerat flere band av denna skrift.

Företagit en studieresa med statsstipendium till Tyskland 1907. Vistats i London, Bangor, Edinburgh, Berlin, Köln, Giessen, Köpenhamn, Oslo, Stockholm och Uppsala för vetenskapliga studier.

Föreläst i svensk och jämförande folkdiktsforskning vid Akademiska sommarkurserna i Åbo 1914.

Hållit föredrag inför Internationale Musikgesellschaft (Ortsgruppe Berlin), Verein für Volkskunde, Berlin 1908 III. Kongress der Internationalen Musikgesellschaft, Wien 1909,

samt vid nordiska etnologkongressen i Köpenhamn. På inbjudan insänt föredrag till IV. Kongress der I M G, London 1911, och internationella musikkongressen i Rom 1911.

Erhållit av Svenska litteratursällskapet det Falckenska priset för arbetet »Johan Josef Pippingsköld och musiklivet i Åbo 1808—1827». Kallad till utländsk ledamot av Kungl. svenska musikaliska akademien 1926. S. å. föreningen Brages hedersmedlem och hedersordförande. Riddare av Finlands Vita ros II kl.

Utnämnd på grund av kallelse till innehavare av Robert Mattsons professur i musikvetenskap och folkdiktsforskning vid Åbo akademi den 6 juni 1926.

PUBLIKATIONER.

A. Böcker och uppsatser.

Om den österbottniska folkdansen. Föredrag inför Svenska litteratursällskapet. S. F. V:s Kalender 1903, 19 s.

Bland Estlands svenskar. Sv. litt. skpts. Förh. o. upps. 1903, 23 s.

Brage, en vetenskaplig och kulturell uppgift. Brages årsskrift I. 1906, 9 s.

Inhemska musiksträvanden. A. Apostols förlag. 1907, 201 s.

Altnordische Streichinstrumente. Föredrag vid III. Kongress der Internationalen Musikgesellschaft. Wien 1909. Bericht, 8 s.

Altertümliche Tonarten in der Volksmusik. Föredrag s. f. Bericht. 7 s.

Svenska fackeldansen i Finland. Brages årsskrift III. 1909. 19 s.

Fonografen i musik- och språkvetenskapens tjänst. Föredrag inför Svenska litteratursällskapet. Brages årsskrift III. 1909. 11 s.

Über schwedische Volkslieder und Volkstänze in Finnland. Zwei Vorträge (Verein für Volkskunde, Berlin 1/V 1908; Internationale Musikgesellschaft, Ortsgruppe Berlin, 2/V 1908) Brages årsskrift III. 32 s.

Ur den svenska folkdiktsforskningens historia i Finland. 1910. Brages årsskrift IV. 57 s.

Bidrag till kännedom om polskemelodiernas byggnad. 1910. Brages årsskrift IV. 7 s.

Visan om återseendet vid båren. 1910. Brages årsskrift IV. 21 s.

Violinists and Dance-Turnes among the Swedish population of Finland towards the middle of the Nineteenth Century. Report of the Fourth Congress of the International Musical Society. (London 1911) 8 s.

Jean Sibelius et la Musique Finlandaise. »Finlande et Finlandais», utg. av M. Söderhjelm 1913. 22 s.

Djävulspolskan. 1913. Brages årsskrift VII. 24 s.

Coup d'œil sur le développement de la musique moderne en Finlande. Atti del Congresso Internazionale di Musica di Roma. 1911. 13 s.

Musik och musiker. Söderström & C:o förlag. 1917. 192 s.

Om Brages uppkomst och verksamhet. 1917. Brages årsbok VIII—XI. 30 s.

Martin Wegelius, *Konstnärsbrev* I, II. 1918—1919. 171 + 235 s. Utg. med en biografisk inledning. 63 s.

Johan Josef Pippingsköld och musiklivet i Åbo 1808—1827. Holger Schildts förlag. 1921. 276 s.

- Stråkarpan. En översikt. Etnologiska studier tillägnade Nils Edvard Hammarstedt. 1921. 13 s.
- Folkvisa och folkmusik i Svenskfinland. »Det Svenska Finland.» Del II, h. 8—9. 1922. 31 s.
- Plan för utgivandet av Svenska litteratursällskapets samlingar folkvisor, barnvisor, sånglekar och dansmelodier. Sv. litt. skpts. Folkloristiska och etnografiska studier III. 1922. 18 s.
- Stråkarpan*. En studie i nordisk instrumenthistoria. Akademisk avhandling. 1923. 330 s.
- Åbo Underrättelser och musiken 1824—1872. »Genom ett sekel.» 1924. 44 s.
- Runeberg och musiken. Sv. litt. skpts. Förh. o. upps. 1924. 42 s.
- Musiklitterarische Fäden zwischen Holland und Finnland am Ende des 18. Jahrhunderts
- D. F. Scheurleer-Gedenkboek. 1925. 6 s.
- Instrumenthistorien som vetenskap. Budkavlen 1925. 8 s.
- Bernhard Henrik Crusell. Finsk Tidskrift. Januari 1926. 19 s.
- Den doriska skalan i nordisk folkmusik. Brages årsskrift. 1926. 24 s.

B. Kompositioner och arrangemang.

- Apeln, sång med pianoackomp. A. Apostols förlag.
- Drömmarnas blom, sång m. p. ackomp. A. Apostols förlag.
- Jag gick ut att leta friden, sång m. p. ackomp. » »
- Motett av Höga visan, blandad kör. S. F. V:s Musikbibliotek.
- Den unga sommaren, » » » »
- Du har ett mål » » » »
- På ängen dansa flickor » » » »
- Aftonfrid » » » »
- 52 folkvisor från Svenskfinland arr. för bl. kör. Brages förlag.
- 12 Folkdanser för Piano. Fazer & Westerlunds förlag.
- 10 Ringdanser. A. E. Lindgrens förlag.

Därjämte artiklar och recensioner i Finsk musikrevy, Tidning för musik, Argus, tillfällighetspublikationer och dagspressen.